

Ine, Palestinada syýasatyň degýän peýdasy

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Ine, Palestinada syýasatyň degýän peýdasy INE, PALESTINADA
SYÝASATYŇ DEGÝÄN PEÝDASY

Syýasy basyşyň gysgyjy Ysraýyldaky ekstremizmiň tarapdarlaryny awundyrýar we olaryň elini-aýagyny baglaýar.

[Ysraýylyň Gaza sektoryny bombalamagynyň döreden weýrançylygy / Fotosurat: AFP](#)

Ysraýylyň Gazä we Palestina gönükdiren harby operasiýalaryny duruzmak we strategiki taýdanam iki döwletli wariantyň orta atylmagy Saud Arabystanynyň mälüm eden we Beýrut konferensiýasynda araplar tarapyndan tassyklanan Arap Parahatçylyk inisiatiwasynyň durmuşa geçirilmegi ugrundaky halkara syýasy-hukuk basyşlary gün geçdigisaýy artýar.

Ýagny, munça adam ýitgisinden we weýrançylykdan soň, gynansak-da, ilkibaşdaky ýerimize gaýdyp geldik.

Meñzeşi ýok we täze günbatarly görüniş bilen garşyma-garşy bolýarys: Günbataryň Ysraýyly mawy asmanyň astyndaky ýer togalagynyň islendik ýerinde hemmetaraplaýyn goldama babatynda birnäçe ýyllap üýtgemän gelen ruhy ahwalynda aç-açan üýtgeşmesine şaýatlyk edýäris.

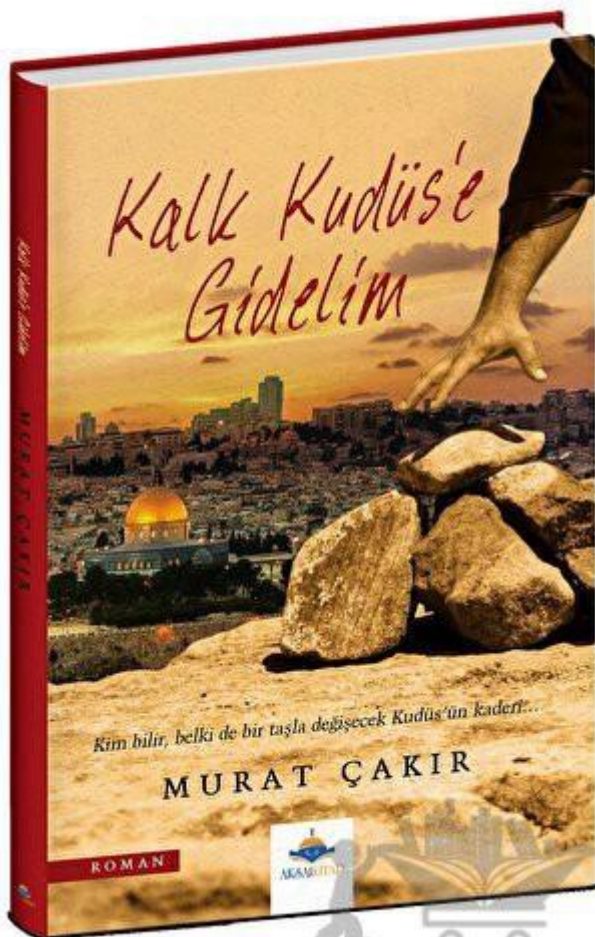
Üç ýewropa ýurdy (Norwegiýa, Irlandiýa, Ispaniýa) 28-nji maýda Palestina döwletini ykrar etjekdiklerini mälim etdiler.

Munuň özi birnäçe synçynyň pikirçe özbaşdak Palestina döwletiniň gurulmagyny çaltlandyrjak, häzirki meseläni iki döwletli çözgüt we ykrar edilen halkara kadalaryň binýadynda çözüp biljek esasy we öndebaryjy ädim bolar.

Bu ýolda ädilen soňky halkara ädimler Halkara Adalat diwanynyň Genosid jenaýatynyň önüniň alynmagy we jezalandyrylmagy ylalaşygyna esaslanyp, Ysraýyl Gaza sektorynyň günortasyndaky Refaha gönükdiren harby hüjümini we beýleki harby operasiýalaryny derhal togtatmagy talap edip karar çykarmagydyr.

Saud Arabystany bu karary uly şatlyk bilen garşylady we Daşary işler ministrligi tarapyndan berilen beýanatda «Palestin halkynyň ahlak we hukuk haklaryny gowulandyryp biljek oňyn ädim» hökmünde baha berdi.

Beýanat şol bir wagtyň özünde Palestinanyň tutuş territoriýasyny öz içine alýan halkara kararlaryň gymmatyny nygtady.

Pars aýlagy ýurtlarynyň Geňeşiniň (PAÝG) baş sekretary Jadim el-Budeýwi BMG-nyň iň ýokary sud organy tarapyndan berilen bu kararyň halkara jemgyýetiň halkara hukuga we adalata bolan baglylygyny aňladýandygyny aýtdy. Ol PAÝG-na agza ýurtlaryň palestinalylaryň hak-hukuklaryny gazanma we öz döwletlerini gurma boýunça kanuny göreşlerini doly goldaýanyklaryny aýtdy. Mundan öňem Halkara Jeza beriş sudy Ysraýylyň premýer-ministrini, Goranmak ministrini, «Hamasyň» guran hüjümlerine ýolbaşçylyk eden Sinwardyr Daýfy tussag etmek hakdaky kararyny çykarypdy.

Bolýan şeýle üýtgeşmeleriň barsy her iki tarapda-da ysraýylly we palestinaly ekstremizmiň tarapdarlaryna ýer ýokdugyny aňladýar. Netanýahuwa, Ben Gwire, Sinwara, Daýfa we beýlekilere ýer ýok!

Şeýle üýtgeşmeler şol bir wagtyň özünde arap elitalaryndan (süni we şaýy yslamçylar bilen ekstremistik nasionalizmiň galyndylarynyň gürrüňinem etjek däl) hasaplanýan käbir hatyplaryň aýdyşy ýaly syýasatyň mesele çözüp bilmeýändigini batada aýdýanlarynyň ýerliksizdigini görkezýär.

Çünki, ine, syýasy basyşyň gysgyjy Ysraýyldaky ekstremizmiň tarapdarlaryny awundyrýar we olaryň elini-aýagyny baglaýar.

Esasan, Saud Arabystany we Arap Yslam komitetiniň öňbaşçylyk edýän arap tagallalary arkaly amala aşjak syýasy çözgüt uly täsiriniň bardygyny subut etdi we horjunynda has köp basyş guralynyň bardygyny aýdyp bolar.

Ysraýylyň ekstremistik tarapdarlary bilen Günbatarda olaryň goldaýanlaryň bu ýagdaýa begenmejekleri belli. Emma şol bir wagtyň özünde haýsydyr bir bähbit we gulluk üçin onlarça ýyllap şu boýunça ýumşamanyň öňüni almaga garaşly ekstremistik arap we musulman toparlaryny-da az gynandyrmaz.

Mişari ZEÝDI,

Saud Arabystanly žurnalist.

Duşenbe, 27.05.2024 ý. Publisistika